

Plukovník žen. Ing. RTDr. Vladimír H á j e k:

Německá ústupová operace „Alberich“.

Velká připravovaná ofensiva spojenců a špatný stav jejich vojska r. 1916 přivedl Němce na myšlenku, aby zkrátili své postavení ústupem na postavení předem dobře vybudované, zničili mezilehlý terén a tím zpomalili spojeneckou ofensivu a získali čas k soustředění záloh.

Přípravný rozkaz k provedení této operace, již dáno jméno Alberich, vydán již 6. října 1916; poté následovaly směrnice k provedení příprav k ničení ze dne 14. listopadu 1916. Konečně 4. února 1917 vydal Hindenburg rozkaz, v němž nařídil, že dnem 9. února má být započato provádění ničení, jež mělo být během pěti neděl připraveno. Jako první ústupový

den byl určen později 16. březen 1917 a vojska měla během čtyř pochodových dnů dosáhnout postavení Siegfried, předem již silně vybudovaného.

Stav německých vojsk na západní frontě ke konci roku 1916 vlivem velkého vyčerpání po spojeneckých útocích na Sommě byl velmi vážný. Ztráty mnohých německých divisí činily 150—180% jejich bojových početních stavů a divise potřebovaly odpočinku. Armádní skupina Ruprechtova, složená ze 6., 1., 2. a 7. armády, tehdy držela frontu již. od Arras, záp. od Péronne, záp. od Roye, záp. a j. od Noyonu a sev. od Soissons, v délce asi 200 km. Toto postavení po bitvách na Sommě bylo namnoze poseto granátovými jamami, místy vedlo v zabahněném terénu a byly na něm nebezpečné kapsy. Zejména kritické bylo německé postavení mezi Péronne a Bapaume. Mimo to německé vrchní velitelství očekávalo, že nová jarní ofensiva, ohlašovaná na jaro 1917, bude opět podniknuta na sommském bojišti.

Proto již začátkem září 1916 dostala armádní skupina prince Ruprechta rozkaz, vyhledat vřadu na čáře Arras, Cambrai, St. Quentin, Vailly nové postavení, na které by se německé armády stáhly, aby se vyhnuly velké spojenecké ofenzivě, i aby na zkrácené frontě ušetřily sílu k obsazení a vyčkaly nových záloh. (Původně prý bylo míněno toto postavení jen jako záchranné postavení, kdyby byla německá fronta prolomena, neboť tehdejší náčelník německého hlavního štábu Falkenhayn s dobrovolným ústupem prý nepočítal.)

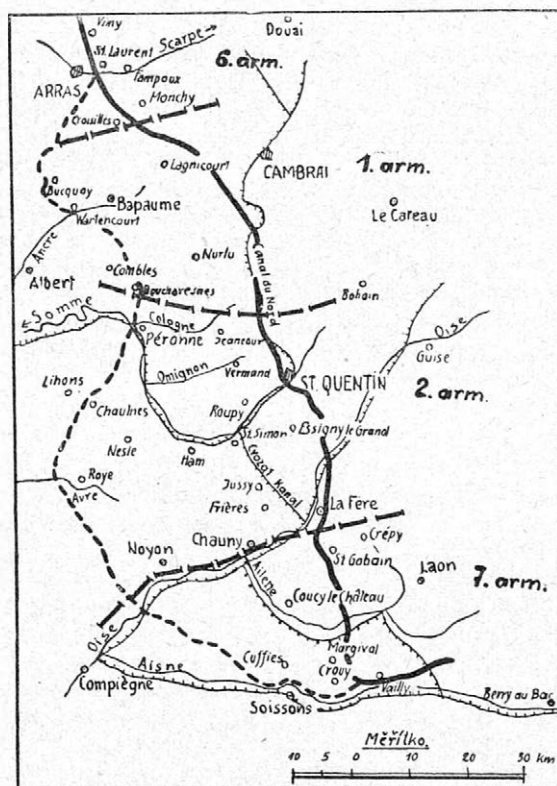
Toto nové postavení bylo vyhledáno a vybudováno 65.000 muži pracovních rot a civilními pracovníky za pět měsíců. Tím vzniklo známé postavení „Siegfriedstellung“, nazývané spojenci „postavením Hindenburgovým“, opatřené betonovými palebnými stanovišti a betonovými kryty, táhnoucí se od Arrasu k Vailly v. od Soisson v délce 143 km, jež se dalo snadno bránit nejvýše desíti až dvanácti divisemi. K jeho stavbě bylo spotřebováno 750.000 t materiálu, dopravovaného tam 1250 železničními vagony a na vlečných lodích. Fronta se tímto postavením zkrátila o 70 km a na obsazení se ušetřilo deset divisí.

Jak se koncem ledna 1917 stala situace německých vojsk velmi těžkou, ukazuje nejlépe hlášení prince Ruprechta z 28. ledna 1917: „U 1. armády s. od Somme se pro trvalé nepříznivé počasí nepodařilo do 1. února vybudovat použitelné postavení, zejména u Bapaume. Zákopy se zavalují, odvodnění selhává, zákopy jsou zabahněny, takže bahno sahá mužům po prsa, a jen několika málo úkrytů v 1. postavení lze použít. Zlepšení lze čekat, až nastane lepší počasí. Myslím však, že se trupa těžkou a marnou prací za nepříznivého počasí a ve špatném ubytování úplně opotřebuje...“ A v dalším textu se uvádí, že je pochybné, zda trupa za těchto okolností odolá r. 1917 obdobným útokům jako r. 1916, a podpirá se to stejnými názory osvědčených velitelů, kteří, jak se uvádí, nejsou škarohlídy...

Na toto hlášení rozhodlo se vrchní velitelství provést dobrovolný ústup. A 4. února 1917 vydal Hindenburg nařízení k všeobecnému ústupu na Siegfriedstellung, kterého měly jednotky německé dosáhnout ve čtyřech pochodových dnech. Jako první den ústupu byl později označen 16. březen.

Podle nařízení Ludendorffova se mělo ničení provést tak, aby nepřítel dostal do rukou území úplně vyssáté („der Gegner soll ein völlig ausgesogenes Land vorfinden“, nařizuje písemně Ludendorff). Ludendorffovo

nařízení z 2. října 1916 obsahuje pokyny, aby se zničily: všechny dráhy, silnice, mosty, vodní stavby, plavební komory, vesnice, lesy, všechny zázrby, studně, průmyslové podniky a vše, čeho by mohl nepřítel využít. K tomu nařídilo velitelství armádní skupiny rozkazem z 6. října 1916 provést průzkumy, výpočty náloží, přípravu sklípků k umístění náloží a provést theoretické přípravy na zaplavení, spálení vesnic a lesů, zničení te-

— — — původní postavení. ————— Siegfriedovo postavení.

lefonních a telegrafních vedení. Příslušné hlášení a náčrty byly vyžádány do 26. října. Zejména bylo nařízeno, aby před novým postavením Siegfried bylo položen pás ničení 10–15 km hluboký, aby se tím znemožnil útok na toto postavení, a že na tento pás třeba položit těžké ničení. V tomto páse měla být zničena i obydlí, místa vhodná pro pozorování (komíny, věže), zdravotnická opatření, vodovody a j.

Po provedení theoretických příprav stanoven čas do konce r. 1916. Na vlastní provádění vyhrazen čas 4–5 neděl. Bylo tedy zřejmo, že k ústupu bude možno přikročit nejdříve až počátkem února 1917.

Současně přikročeno k vyklizování materiálu a zásob nashromážděných v území, jež se mělo vyklidit a zničit. Odvážen materiál ze skladišť, dílen i odsunováno civilní obyvatelstvo do zápolí.

Všechny tyto přípravy musily zůstat nepříteli utajeny. Přes 1000 nákladních vlaků odvezlo válečný materiál a majetek civilních občanů za nové postavení. Teprve pak bylo možno přikročit k ničení.

Proto se německé letectvo nad celou frontou snažilo omezit nepřátelské letecké pozorování a udržet si převahu ve vzduchu. Němci udávají, že skupina Richthofenova v únoru a v březnu jen v úseku německé 2. armády sestřelila 60 letadel, sami však že ztratili jen 7 letadel, v březnu že ztráta britských letadel činila 120 letadel, z toho že polovina spadla na britské území.

V postavení, aby byl nepřítel klamán, byly ve dne kopány zákopy, prováděny místní přepady tak, aby nepřítel neopozoroval, že se připravuje ústup. Je opravdu velmi podivné, že tak důkladné a dlouhé přípravy ušly pozornosti spojenců. Uslyšíme později, že se Francouzové přece jen od přeběhlíků (Němci uvádějí, že to byli Poláci), dověděli o činnosti Němců a že gen. Franchet d'Espèray (nástupce Fochův), velitel severní armádní skupiny, žádal vrchní velitelství, aby směl uspořádat ofensivu a podniknout ji již 4. března. Ale vrchní velitelství (gen. Nivelle) jej odmítlo s poukazem, že se o ústupu Němců nedá ani uvažovat. A tato ofensiva d'Espèrayova by byla Němce těžce zasáhla v nejkritičtějších přípravách. A tak teprve, když po desíti dnech po dlouhém váhání svolil Nivelle k ofensivě, poslední německé hlídky zadních vojáků opustily svoje postavení, a to ještě šest hodin předtím, než začala francouzská dělová přehradná palba!

A tak se nepozorovaně a celkem nepronásledováni odpoutali Němci na celé 200 km dlouhé frontě. Jediné v severní části byli v noci následováni Angličany.

Směrnice pro provádění ničení.

S hlediska ženíjniho na operaci Alberich zajímá neobyčejně důkladná příprava jednak pro získání podkladů pro plán hromadného ničení, jednak důkladnost směrnic pro vlastní přípravu ničení a konečně vlastní provedení hromadného ničení, a to jednak během pěti neděl, předcházejících před 1. ústupovým dnem, jednak za vlastního ústupu, který byl rozpočten na čtyři pochodové dny.

Jako příklad směrnic pro provádění ničení uvádím směrnice 2. armády, držící oblast St. Quentin (od Péronne po Noyon), jež tato vydala 18. října 1916 na své generální (ženíjní) velitelství. Obsahovaly tyto pokyny:

1. Zničení železnic provádějí vojenské železniční jednotky. Pro každý úsek trati bude určen destrukční důstojník (Zerstörungsoffizier), který dostane zvláštní směrnice. Dále uvedeno, které objekty zničit přísluší generálnímu velitelství (Generalkommando).

2. Generálnímu velitelství přísluší příprava zničení důležitých silnic, vodních kanálů, zdymadel a telefonních a telegrafních vedení. Tam, kde mosty jsou jen 8—10 m, třeba zničit i část silnic.

3. Provedení ničení v pásu před samým postavením Siegfried (t. j. v. od Jeancourt-Vermand-Roupy-Jusny-Frières) provede velitel arm. žen. vojska (General der Pionniere). Započne se ihned.

4. Nařízení pro ničení lesů, osamělých domů, vesnic a j.

Všechna ničení se měla rozdělit do skupin:

- a) ničení, s jichž přípravou lze započít ihned,
- b) ničení, s jichž přípravou se započne až v období pěti nedělních příprav přímo před ústupem,
- c) ničení, jež lze provést až za ústupu.

Do této třetí skupiny patřila všechna ničení, jimiž se měly zničit objekty výbuchy, což se vzhledem na utajení ústupu mělo provést až v noci za 1. dne ústupu.

Další velmi důležité směrnice vydalo velitelství 2. armády 14. listopadu 1916 opět na svá generální velitelství. Obsahovaly:

1. rozdělení pracovníků,
2. soupis objektů,
3. bližší nařízení pro zničení silnic,
4. stanoven čas na provedení pět neděl (Alberich-Zeit), t. j. čas na uložení náloží, zničení méně důležitých spojek silnic, přípravy na provedení zaplavení a zničení vodních kanálů a p.,
5. jak zničit osady v pásu položeném před Siegfriedovým postavením tak, aby jich ustupující německá vojska mohla ještě využít,
6. osady Ham, Vermand, Nesle, Noyon nařízeno nezničit, ježto do nich bude dopraveno evakuované obyvatelstvo z ostatních měst. Jedině zde měly zůstat studny, jinde všude se měly zničit,
7. rozkaz k zničení objektů svěřen generálnímu velitelství. Jen zničení vodních kanálů svěřeno arm. žen. veliteli,
8. doporučeno použít pluhů k ničení silnic,
9. utvořeny destrukční okrsy, totožné s taktickým pásmem sborů; v každém okrsu určen Zerstörungsoffizier, který je odpověden za postup ničení,

10. určena postavení zadních vojů,

11. nařízeno provést ničení na zkoušku k získání potřebných dat.

Vytvoření funkcí destrukčního důstojníka (Zerstörungsoffizier) se osvědčilo. Jak byly zkoušky provedeny, uvádím jako příklad: sapérská rota zničila osadu mající 55 domů, 18 sklepů, 33 studní za 3½ dne (počet trhavin neudán). Z této malé zkoušky se odvodilo, že ničení všech vesnic v pásu bude vyžadovat dvou až tří měsíců. Od ničení a spálení ostatních vesnic vrchní velitelství upustilo.

K zničení vodních staveb byly určeny t. zv. vodní stavební štáby, podřízené veliteli žen. vojska armády. Protože se po vodě po lodích dovažel dozadu materiál, bylo možno zničit vodní kanály až ve 4. týdně operace Alberich.

Velmi podrobná byla data, týkající se přípravných pracovních sil a podpalného materiálu, jako dehtu, petroleje, smolnic, chemikálií, dřevěné vlny. K provedení ničení se měly zřídit přesné kalendářní plány.

Provedení ničení v pásu 15 km před postavením Siegfried.

Přípravit toto ničení bylo svěřeno 31. sap. pluku, který byl na toto postavení zařazen. Děлил se ve tři stavební úseky. Trhavin byly přivezeny již v prosinci.

Narizení pro ničení objektů obsahovalo tyto údaje:

1. kdo postaví pracovní skupiny (Sprengtrupps),
 2. síla pracovních skupin,
 3. ubytování,
 4. velitel,
 5. činnost po provedení ničení,
 6. množství trhavin, trhadel, kde jsou uloženy,
 7. kdy se začnou nálože nabíjet a jak bude dán k tomu rozkaz,
 8. kdy se provede roznět a jak bude dán k tomu rozkaz (nejčastěji stálo tu „Zerstörungsoffizier armádního velitelství“),
 9. potřebné náčiní a stavební materiál,
 10. jak chránit nálože proti vlhku (některé měly být nabitý a připraveny k roznětu po celých pět neděl operace).
- Obdobná narizení byla vypracována pro snesení mostů (dřevěných a železných) a pro zničení osad.

K provedení ničení v pásu před postavením Siegfried si vyžádal 31. sap. pluk:

50 t trhavin, 20 km izolovaného kabelu, 15 km hladkého drátu, 12.000 žárových rozbušek, 18.000 rozbušek (celá arm. skupina spotřebovala 21½ milionů kg trhavin).

Na zničení 30 vesnic vyžádal si 31. sap. pluk pracovních sil v rozsahu 20.000 dv, počínaje tím dnem, kdy bude se musit ustoupit na Siegfriedovo postavení.

Průběh ústupové operace.

4. února vydal Hindenburg narizení k ústupu. Podle tohoto narizení armádní skupina prince Ruprechta vydala své 6., 1., 2. a 7. armádě tento rozkaz:

1. den Alberich: 9. únor.

Čas Alberich: 5 neděl.

1. pochodový den bude narižen. Tímto 1. pochodovým dnem později určen 16. březen. V Deutsche Wehr 1937 je líčen přímým účastníkem pochodu za této strašné noci takto:

Fantastický byl pochod touto tmavou, zlověstnou nocí. Za námi mléčí fronta a před námi, kam jen oko dohlédne, hořící vesnice, krvavě zbarvující oblohu. Na cestách tmavé stíny. Ženíjní důstojníci stojí u důležitých objektů a čekají na průchod vojsk. A požáry všude kolem, kdežto daleko za námi od St. Leger a Croiselles zaznívá duté výbuch za výbuchem. Mrznouce, zahalili jsme se v své pláště a v srdci jsme děkovali, že tohoto byla naše vlast ušetřena.

Berlínský Tagenblatt a Local Anzeiger jásal nad „geniálním strategickým manévrem“, při němž bylo zničeno na 300 osad a 50.000 domů.

Provedení hromadného ničení a provedení ústupu.

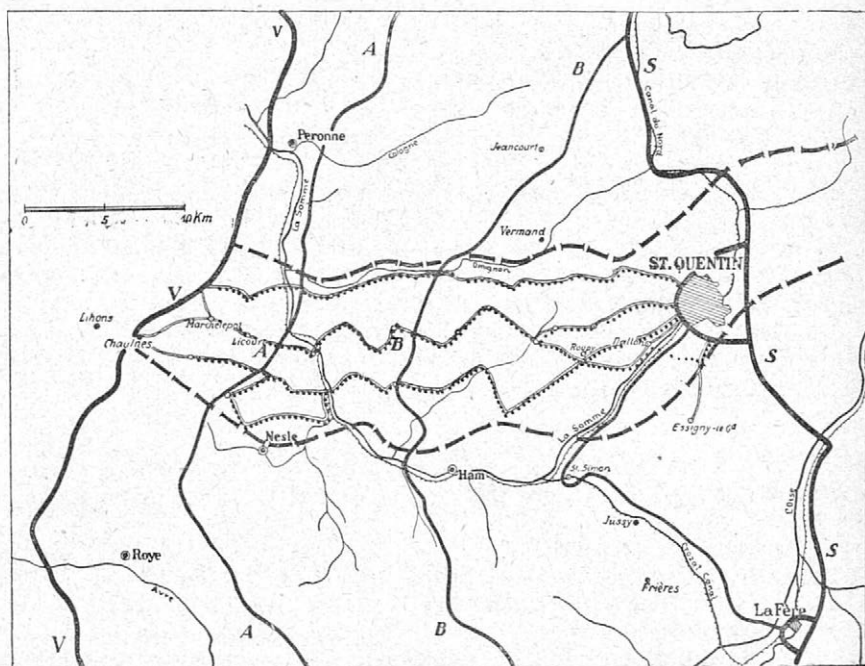
Bližší údaje o provedení ústupu chybějí. Jsou blíže známy u 2. armády jen u skupiny P. (XXIII. R. K.), složené z 221. div., 11. div. a 25. div. (viz obr. 2). U této skupiny jsou známy detailní směrnice, jimiž se široce rozvádějí směrnice vydané 2. armádou, v nichž zejména je kladen důraz na to, že v celém úseku skupiny nesmí žádná studna zůstat použitelnou. Hlášení o postupu ničení nariženo předpokládat každých 14 dní. U každého rozkazu je zajímavá poznámka, že každá event. pochybnost

se má ihned hlásit. Zajímavé je také, že chybějí nařízení pro pásma diví, a zdá se, že se vystačilo s organizací destrukčních úseků vždy pro několik diví, jak je tomu na příklad u skupiny P, obsahující pásmo tří diví. Každá divise měla dvě ženijní roty, a to jednu v prvním postavení a druhou v druhém postavení (B. a v dalsím). Byly to:

u 221. divise: 2/res. Pi 21 a 1. res. Pi 25,

u 11. divise: 1/Pi 5 a 5/Pi/6 a

u 25. divise: 3/Pi 21 res. Pi 89.

V — V = původní postavení, A — A = A 1. ústupové postavení, B — B = B 2. ústupové postavení, C — C = C 3. ústupové postavení, S — S = Siegfriedovo postavení,
 — hranice skupiny P, ústupové cesty 221., 11. a 25. divise.

Obr. 2.

Ústupové pásmo této skupiny P bylo široké asi 12—15 km a táhlo se od fronty s. od Chauny směrem západ—východ na St. Quentin. V tomto pásmu byly pro skupinový okrsek zasazeny ještě tyto pionýrské roty: 2/Pi 18, 3/Pi 29, pion. min. Kp. 325 a dále zeměbranecká parková žen. rota sborového žen. parku.

Podle rozkazu 2. armády z 18. února navečer 1. pochodového dne měly odpochodovat valné voje, které ponechaly v postavení jen slabé klamně hlídky, pod ochranou zadního voje, který zaujal předtím 1. ústupové postavení (A). Tento zadní voj měl držet toto postavení A i druhý pochodový den. Třetí pochodový den měly obsadit 221. a 11. div. druhé ústupové postavení (B), kdežto 25. divise současně měla obsadit 3. ústupové postavení (C) a držet je podle potřeby i několik dní. 4. pochodový den měly ustoupit 221. a 11. divise již na Siegfriedovo postavení.

O tom, jak byl ústup skutečně proveden, údaje chybějí. Snad se původně účinek ničení podceňoval. Všeobecně se kladl důraz na to, aby trupy dosáhly Siegfriedova postavení nerušeně, nikoli aby bojem zdržovaly nepřítele více, než třeba k zajištění ústupu.

Ničení se mělo provést pod ochranou zadních vojů. Rozkaz k roznětu měli dát velitelé zadních vojů. Skupina P vydala 27. února přesné nařízení, jak se mají chovat roznětové hlídky v jednotlivých pochodových úsecích (Sprengtrupp-Marschstreifen 25, t. j. 25. divise). Tyto roznětové hlídky vstoupily čtyři dny před 1. pochodovým dnem pod pravomoc 25. divise. Všechna tato opatření byla potvrzena nařízeními amádní skupiny z 3. března 1917, obsahujícími pokyny, pak provést ústup vzhledem na možnou činnost nepřítele. Uvedeme jen, že v nich na př. bylo nařízeno, že před 4. hod. ranní 1. pochodového dne k zastření ústupu před 1. ústupovým postavením (A) nesmí být proveden žádný výbuch.

Jak podrobná byla prováděcí nařízení jednotlivých divisí, o tom svědčí nejlépe rozkaz 25. divise z 10. března, který obsahuje plných 15 stránek psaných na stroji a mapkou 1:80.000. Obsahuje nařízení pro odchod valných vojů, sílu a úkoly zadního voje (od každého pěš. pluku 1 prapor) celkem tedy pěší pluk, 1 lehký dělostřelecký pluk, 2 těžké baterie, telegrafní a signální oddíly, 1/2 zdravotnické roty, 3 lehké muniční kolony, a ženijní Sprengkommando (i stráž, které třeba ponechat v dosa-
vadním postavení).

V příloze k tomuto rozkazu je nařízení; že:

před 1. ústupovým postavením (A) nesmí být vůbec trháno,
trhání objektů mimo ústupový směr (silnici) určí se časově, nezávisle na ústupovém pchybu,

objekty připravené k trhání, jež po průchodu postavení (A) zadních vojů 25. divise případnou 11. divisi, odevzdají žen. důstojníci písemně s potvrzením, že 25. divise nemá nic proti jich zničení,

zadní voje při překročení mostů na Sommě musí žen. veliteli mostu udat jméno jednotky.

Z této usilovné přípravné činnosti je vidět, jak obrovská péče byla věnována přípravám k provedení hromadného ničení i po stránce směrníc a rozkazovací techniky.

Výsledek operace Allbert.

Nejlépe lze posoudit výsledek celé operace z hlášení uvedené již skupiny P 28. března 1917, tedy 12 dní po 1. pochodovém dnu. Hlásila: „Skupinu následoval nepřítel jen váhavě, jen na jižním křídle poněkud tlačil silněji... Mezi Roissel a Beauvois (šířka 15 km) jsou až 4 anglické divise a v připojení až k La Fère (šířka 25 km) nově zjištěno 8—9 francouzských divisí... V nejbližších dnech se nedá očekávat žádný nepřátelský tlak. Našimi zničeními jsou způsobeny tak značné taktické překážky postupu, že nepřítel bude potřebovat dlouhého času, než je překoná.“ Tedy spojenci zde vnikli do hloubky 25 km v zničeném území, palbou nebráněném, za 12 dní.

Veskeré vesnice byly spáleny, silnice, mosty, železnice byly zničeny, studny zaházeny a z obyvatel ponechání jen neschopní. A kromě těchto zničení podle líčení amerického účastníka na každou půl míle se setkala vojsko s mohutnými nálevkami na silnicích a železnicích. Vodní toky byly zničeny, komorová vrata vyhozena. Tam, kde byl dříve most v roz-

pětí 4—6 m, byly průrvy až 36 m. Koleje byly vytrhány pluhem, spojky vyraženy. A tak potřebovalo spojenecké vojsko 5 dní, než postoupilo o 28 mil, aniž Němci kladli odpor. O opětném vybudování postavení se pracovalo 10 dní (denně se vybuďovalo jen asi 10,3 km) a celý měsíc pracováno, než se jak takž upravilo. Dva měsíce trvalo, než byly obnoveny silnice a železnice. Mimo to vybuchlo dodatečně pět opožděných podkopů. Každý sbor třetí spojenecké armády musil tehdy vybudovat:

100 m pontonových mostů, 390 m mostů těžkých a 750 m lehkých mostů. Zenisté 3. armády postavili: 24 těžkých mostů v rozpětí 24 až 60 m, 4 lehké mosty, 6 mostů pro úzkorozchodné dráhy a 10 mostů pro dělostřelectvo (úzkorozchodná trať). Pionýři zbudovali: 1 visutý most „Giselard“, dlouhý 75 m, 1 most „Pigeot“ pro povozy těžší než 10 t a 11 mostů pro železniční dělostřelectvo.

Ludendorff píše ve svých pamětech o této operaci takto:

„Svá taktická opatření viděl nepřítel překřížena. V dosavadních směrech nemohl již útočit. Území, které jsme opustili, stalo se nehostinným. Aby se v něm dalo válčit, musilo se znovu nejdříve obnovit a v něm napadnout znamenalo nekonečně stavět... To, čeho jsme s pohybem Alberich chtěli dosíci, skutečně se stalo.“

Po stránce strategické byla tato operace nejen zničením velikého prostoru Francie, (největší přímá šířka zničeného území 110 km a největší přímá hloubka asi 40 km), zasazením nesmírného množství pracovníků a materiálu na obnovení území, ale hlavně, zlomením připravované velké ofensivní spojneců.

Úspěch německé operace Alberich lze přičísti kromě velmi důkladných a podrobných příprav k zdatnému technickému provedení i závažným změnám ve vrchním velení, které na obou stranách koncem roku 1916 nastaly na francouzské frontě.

Maršál Joffre byl totiž 15. prosince odvolán a nahrazen generálem Nivellem. S Joffrem byl odvolán zároveň i generál Foch, velitel severní francouzské armádní skupiny. Tím byla zmařena Joffrova ofensiva, plánovaná na 1. únor 1917, kdy by byla bývala zasáhla Němce ještě před zahájením ničení (9. únor). Je otázka, jak by byl energický Foch provedl úder na vyčerpané Němce v špatných postaveních, jakmile by byl zjistil, že se připravují k ústupu. Nový vrchní velitel Nivelle změnil dispoziční Joffrovu pro ofensivu tak, že si jeho nové přípravy vyžádaly odsunutí termínu zahájení o několik neděl.

Generál Debeney v svém díle „La guerre et les Hommes“ rovněž lituje výměny maršála Joffra, kterého vojsko pro jeho vítězství na Marně a Sommě milovalo, a lituje, že nedošlo k velké jeho zamýšlené ofensivě k 1. únoru 1917. Uvádí i výrok Fochův, že spojenci mohli skončit vítězně válku již roku 1917. Debeney říká, že tato únorová ofensiva, která by byla padla na nepřítele, jenž byl v hluboké krizi, slibovala velké výsledky.

Rovněž na německé straně nastala změna ve vrchním velení. Převzal je generál Hindenburg spolu s Ludendorffem, který nahradil generála Falkenhayna. Je otázka, zda by se byl gen. Falkenhayn odhodlal vůbec k ústupu, neboť lpěl na zásadě, nepustit ani píď dobyté půdy, čímž by byl jistě způsobil Němcům porážku. Byly tudíž oboje změny ve vrchních velitelstvích na obou stranách jen ve prospěch Němců. Konečně bylo i vel-

kou chybou, že vrchní velitel gen. Nivelles tvrdšíjně odpíral žádosti velitele sev. armády francouzské (gen. Francheta d'Esperay), který na základě zpráv zajatců o německých přípravách k ústupu chtěl již 4. března spustit ofensivu.

Prameny:

„Befehlsgebung für die „Alberich“-Sperrungen“, Vierteljahreshefte für Pioniere 1935. „Die Alberich Bewegung“, Deutsche Wehr 1937. Gen. Niox: La grande guerre, 1925. Gen. Debeney: La guerre et les Hommes, 1937. Hájek: „Ničení“, Voj. rozhledy, 1934. Hájek: „Ničení objektů ve světové válce na franc. frontě.“ Vojensko-technické zprávy, 1927.

Štábní kapitán žen. Jan Sýkora:

Výcvik v úpravě terénu.

U našich ženijních útvarů je často slyšet přání po důkladnějším a hodnotnějším výcviku v stavbě výpomocných mostů, v ničení a v opevnování. Je to proto, že se při důsledném provádění tohoto výcviku značná část materiálu snadno opotřebuje, avšak těžko nahrazuje. Zákazy neřezat piloty a vůbec materiál, nepoužívat pilotových botek, nezatloukat příliš skoby a hřebíky a j., jsou opatření snad za daných poměrů nutná, ale výcviku jistě neprospívající.

Nejnepříznivější okolnosti se vyskytují při provádění výcviku v úpravě terénu, kteréžto odvětví — více než kterékoliv jiné — jest odkázáno na značné množství materiálu a ten jest ještě mimo to vydán poměrně největšímu opotřebování. Potřeba tohoto materiálu je ovšem úměrná důrazu, který se na úpravu terénu klade, a počtu půldnů, které jsou určeny jednotlivým jeho složkám: opevnování, zatarasování, podkopovým pracím, stavbě komunikací a tábořišť. Jen vydatným využíváním nářadí a materiálu může být dosaženo potřebné výcvikové úrovně v úpravě terénu.

Výcvikové možnosti úpravy terénu bylo by možno zlepšit zvláštní úpravou materiálu na způsob souprav válečného mostního materiálu, takže by bylo možno s tímto materiálem cvičit po mnoho roků, aniž by musil být obměňován (viz můj článek ve VR. č. 7—8, 1935).

Tyto „opevňovací soupravy“ by se pořídily pro nácvik stavby určitých objektů, které buď z obavy před přílišným opotřebením materiálu nebo pro zdlouhavou práci (velké výkopy, složité konstrukce) zřídka kdy se u ženijních rot budují, ač by jejich důležitost vyžadovala řádného a soustavného výcviku (pozorovatelný, úkryty, štoly, barikády proti ÚV.).

Tímto způsobem by bylo umožněno stavbu různých objektů přímo drilovat, takže by se jejich namnoze dosti složité konstrukce staly běžnými pojmy pro předáky i vojiny. Jsem si při tom plně vědom určité nevýhody, vyplývající z používání těchto souprav, to jest: zvykání příliš snadnému budování objektů, bez jakéhokoli měření a bez upravování materiálu, skreslení časových dat vybudování a p. Připomínám však, že by byla takto upravena jen část materiálu, a jakmile by se mužstvo obeznámilo s uvedenými typy objektů, pracovalo by s normálním materiálem, při čemž by mělo před očima jako ideální vzor rychlost stavby dosaženou při budování objektů s pomocí souprav.